

**ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O PLNĚNÍ DLOUHODOBÉ KONCEPCE
ROZVOJE VÝZKUMNÉ ORGANIZACE ZA ROKY 2019-2023 A
PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA O PLNĚNÍ DLOUHODOBÉ KONCEPCE
VÝZKUMNÉ ORGANIZACE ZA ROK 2023
NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY**

Rozhodnutí MK č. j. MK 74623/2018 OVV ze dne 10. 12. 2018

a Rozhodnutí MK č. j. 43016 /2020 OVV ze dne 9. 7. 2020

o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2019-2023 na základě „Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Národního ústavu lidové kultury na léta 2019-2023“ ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a), bod 1. zákona č. 130/2002 Sb.

Poskytovatel podpory:

Ministerstvo kultury
Maltézské nám. 1
118 11 Praha 1
IČ: 00023671
(dále jen MK)

Příjemce podpory:

Národní ústav lidové kultury
Zámek č. 672
696 62 Strážnice
IČ: 00094927
DIČ: CZ00094927
zastoupený: PhDr. Martinem Šimšou, Ph.D., ředitelem
(dále jen NÚLK)

I. část – Průběžná zpráva za rok 2023

1. Změny v r. 2023 při plnění jednotlivých částí koncepce

Oproti koncepci došlo v roce 2023 k drobným změnám v rámci čerpání OON, přičemž celková částka zůstala zachována.

Dílčí cíl „A“: vzhledem k tomu, že figuranti opakovali a vystupovali v sekvencích vícekrát, došlo ke změně jejich počtu z plánovaných 5 osob na 4 osoby a přepočítání hodin, přičemž zůstala zachována dotace platby 110,- na hodinu. V rámci přípravy krojových součástí a počtu zkoušek ke kompletaci oděvních celků byla oproti plánovanému počtu 4 osob provedena změna na 2, přepočítány hodiny, dotace platby 120,- na hodinu zůstala zachována (viz tabulka níže).

Dílčí cíl D: Z důvodu časových možností plánovaných pracovních pozic v rámci činnosti „konstrukce hliněných staveb“ byl rozsah práce (3x110 hod.) rozdělen následovně: 1 os. 120 hod., 1 os. 60 hod., 1 os. 150 hod.; v rámci činnosti „přípravné práce“ (3x110 hod.) byl rozsah práce rozdělen: 1 os. 220 hod., 1 os. 110 hod. (viz tabulka níže).

C. Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	<i>č.</i>	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek</i>
DPP Dle koncepce	5.	5 osob á 5 hod.	Figurant při natáčení odborného dokumentu „A“	hodin 25
Změna 2023		Luděk Ondruch	Figurant při natáčení odborného videodokumentu „A“	11
Změna 2023		Jitka Petřeková	Figurant při natáčení odborného videodokumentu „A“	18
Změna 2023		Jaroslav Maceček	Figurant při natáčení odborného videodokumentu „A“	11
Změna 2023		Lenka Macečková	Figurant při natáčení odborného videodokumentu „A“	5
Dle koncepce	6.	4 osoby á 15	Příprava a oblékání lidového oděvu při natáčení odborného videodokumentu „A“	60
Změna 2023		Jitka Petřeková	Příprava a oblékání lidového oděvu při natáčení odborného videodokumentu „A“	10
Změna 2023		Lenka Macečková	Příprava a oblékání lidového oděvu při natáčení odborného videodokumentu „A“	30
Dle koncepce		Marie Brandstettróvá	Recenze	10
Dle koncepce		Lucie Kaminská, Mgr.	odborná příprava dílčího cíle „A“	5
Dle koncepce		Kondrová Marta, Mgr.	odborná příprava dílčího cíle „A“	5
Dle koncepce		Martina Rejzlová, Mgr.	odborná příprava dílčího cíle „A“	5
Dle koncepce		Drápalová Lenka, Mgr.	odborná příprava dílčího cíle „A“	5
Dle koncepce		Markéta Tobolová/Podešvová, Mgr.	odborná příprava dílčího cíle „A“	5
Složení týmu zajišťujícího oblast – OON				
	<i>č.</i>	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek</i>
DPP Dle koncepce	1.	3 osoby á 110 hod.	Konstrukce hliněných staveb „D“	hodin 330
Změna 2023	ad1.	Antonín Blata	Konstrukce hliněných staveb „D“	120

Změna 2023		Petr Tomšej	Konstrukce hliněných staveb „D“	60
Změna 2023		Vít Vavříník	Konstrukce hliněných staveb „D“	150
Dle koncepce	3.	3 osoby á 110 hod.	Přípravné práce – hliněné stavby „D“	330
Změna 2023		Michal Šimoník	Přípravné práce – hliněné stavby „D“	220
Změna 2023		Tomáš Ivánek	Přípravné práce – hliněné stavby „D“	110
Dle koncepce	5.	Ondřej Švrček, Mgr.	Výzkumný pracovník „D“	100
Dle koncepce	6.	Dalibor Všianský, Mgr., Ph.D.	Spoluřešitel dílčího cíle „D“	175
Dle koncepce	7.	Tereza Všianská	Výzkum – student „D“	80

2. Způsob splnění kontrolovatelných cílů v r. 2023

2.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2023

Průběžná zpráva je souhrnným přehledem o naplňování dílčích cílů koncepce v oblasti etnologie v roce 2023, ve kterém nedošlo ke změně organizační struktury VO NÚLK. Realizace řešených úkolů probíhala v souladu se schválenou dlouhodobou koncepcí rozvoje VO. Podařilo se naplnit všechny kontrolované cíle. Stěžejními výstupy byly publikace *Tradiční odívání na Valašsku (odborná publikace s přílohou filmového dokumentu)* - Dílčí cíl A a certifikovaná metodika *Konstrukce nabíjeného monolitického hliněného zdiva* (Dílčí cíl D).

2.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

Plnění dílčích cílů A-D

Dílčí cíl A: Výzkum tradičních postupů lidového odívání v českých zemích od konce 19. století do 2. poloviny 20. století na základě rozboru sbírkových kompletů, ikonografických pramenů s využitím řízených rozhovorů s respondenty

Řešitel: Mgr. Petra Hrbáčová, Ph.D., Mgr. Markéta Vašulková (Lukešová), Romana Krejčová

V roce 2023 byla dokončena videodokumentace tradičního lidového oděvu na Valašsku a kompletace filmového materiálu. Natáčení proběhlo v areálu Národního muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Dokumentováno bylo několik variant mužského a ženského oděvu z Nového Hrozenkova. Konkrétně se jednalo o oblékání svátečního oděvu muže a ženy do tzv. orsáckého kroje a oblékání nevěsty z Nového Hrozenkova, včetně tradiční úpravy hlavy. Celková stopáž profesionálně zpracované filmové dokumentace je 22 minut. Vydána byla plánovaná publikace s přílohou DVD dokumentu věnující se lidovému oděvu na Valašsku. Jedná se o výsledek výzkumu tradičního oděvu oblékaného v současné době v oblastech Rožnovska, Velkokarlovicka a Novohrozenkovska. Identifikovány byly varianty tamního kroje, způsoby jeho oblékání a úpravy. Přílohou publikace jsou 2 DVD (celková stopáž 117'08''), na kterých jsou zachyceny postupy odívání a úpravy oděvu.

Dílčí cíl B: Výzkum a experimentální rekonstrukce dětských dechových hudebních nástrojů v českých zemích v průběhu 19. a 20. století a postupů jejich stavby na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů českých muzeí s využitím zkušeností získaných při experimentální rekonstrukci těchto nástrojů

V roce 2023 nebyly plánovány výzkumné aktivity.

Dílčí cíl C: Výzkum lidového oděvu od konce 19. století do 2. poloviny 20. století a textilních materiálů užívaných při jeho výrobě na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů NÚLK a jejich konfrontace s materiály z výrobních center ve střední Evropě.

V roce 2023 byl proveden základní výzkum ve vybraných skupinách sbírkových předmětů podsbírkou Oděv, konkrétně skupiny kabátky ženské – jupky. Sbírkové předměty byly etnologicky charakterizovány, popsány a fotograficky zdokumentovány. Digitalizovaný materiál byl dle plánu umístěn na portál *Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK* v počtu 140 ks.

Dílčí cíl D: Výzkum a experimentální ověření stavebních technologií tradičních hliněných staveb ve střední Evropě od druhé poloviny 18. století do konce první poloviny 20. století jako prostředku k zachování památek tohoto typu architektury a zároveň zhodnocení jeho edukačního potenciálu

V roce 2023 proběhla sumarizace výzkumného materiálu získaného experimenty a byl realizován plánovaný výstup – certifikovaná metodika řešící konstrukci nabíjeného hliněného zdiva. Aktivita se rovněž, podobně jako v předchozích letech, zaměřila na analýzu pigmentů interiérových a exteriérových omítek lidových staveb. U vzorků, jež byly nejednoznačně identifikovatelné v předchozích letech byl proveden opětovný odběr a upřesnění typu barviva. V rámci analýzy pigmentů bylo podrobně zkoumáno 15 vzorků pigmentů. Tyto vzorky byly podrobeny fyzikálně-mechanickým analýzám. Byla tak rozšířena průběžně doplňovaná databáze zdokumentovaných objektů tradiční architektury s barevnými omítkami na Moravě.

2.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2023

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
<i>rok</i>	2023
<i>oblast (č. a název)</i>	1. Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky
<i>kontrolovatelný cíl/e</i>	A – Analyzovat a kriticky hodnotit materiál získaný základním výzkumem postupů tradičního odívání a na jeho základě zpracovat výsledek – odborná publikace „tradiční oděv na Valašsku“ a DVD s filmovým dokumentem. C – Etnologicky charakterizovat a fotograficky zdokumentovat sbírkové předměty z podsbírký Oděv: fond ženské kabátky – jupky (cca 140 ks). D – Sumarizovat výzkumný materiál získaný experimenty a vytvořit výsledek – metodiku budování nabíjeného hliněného zdiva.
<i>plnění cíle</i>	A – V průběhu roku 2023 byla dokončena audiovizuální dokumentace oděvních postupů vybraných variant lidového oděvu na Valašsku. Byla vytvořena odborná publikace s přílohou DVD dokumentu. Kontrolovatelný cíl byl v roce 2023 naplněn. B – Kontrolovatelný cíl nebyl v roce 2023 plánován. C - Byl proveden základní výzkum ve vybraných skupinách sbírkových předmětů podsbírký Oděv, konkrétně skupina kabátky ženské – jupky. Sbírkové předměty byly etnologicky charakterizovány, popsány a fotograficky zdokumentovány. Data umístěna na portál Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK v počtu 140 ks. Kontrolovatelný cíl byl v roce 2023 naplněn. D – V průběhu roku 2023 byl sumarizován výzkumný materiál získaný experimenty, na jehož základě byl vytvořen plánovaný výstup typu NmetC (nabíjené hliněné zdivo). Kontrolovatelný cíl byl v roce 2023 naplněn.
<i>předpokládané výsledky</i>	1 x NmetC, 1 x J, 1 x B (viz 1 x NmetC – D; 1 x B – A; 1 x J - C)
<i>uplatněné výsledky plánované na r. 2023 uplatněné v r. 2023*)</i>	1 x NmetC D – Novotný, Martin: <i>Konstrukce nabíjeného monolitického hliněného zdiva</i> . Strážnice 2023. 1 x B A – Drápalová, Lenka: <i>Lidový oděv na Valašsku: Rožnovsko, Velké Karlovice, Nový Hrozenkov (odborná publikace s přílohou filmového dokumentu)</i> . Strážnice 2023. ISBN 978-80-88107-51-4 1 x J Uplatněno v r. 2022 – viz Mertová, Petra: <i>Cosmanos – cesta od kartounky a po akciovou společnost</i> . Folia ethnographica 56, 2/2022, s. 79-102.

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu	
uplatněné výsledky plánované na r. 2019–2022 uplatněné v r. 2023*) – uvádí se vč. roku, na který byl výsledek plánován	
neuplatněné výsledky za rok 2023*)	
neuplatněné výsledky za roky 2019–2022 *)	<p>1 x J – Höhn, Jiří: <i>Experimentální stavba jednoduchých aerofonů a možnosti jejich uplatnění v rámci vzdělávacího systému.</i></p> <p>1 x J – Drápalová, Lenka: <i>Tradiční oděv na Valašsku jako prostředek komunikace.</i></p>
neplánované výsledky za rok 2023*)	<p>Maňáková, Magdalena – Schauerová, Alena: <i>Regionální folklor do škol. Manuál pro učitele III.</i> Strážnice: NÚLK, 2023, 142 s. ISBN 978-80-88107019</p> <p>Höhn, Jiří: <i>Expozice hudebních nástrojů v lidové kultuře.</i> In: Žůrková, Tereza (ed.) : Dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů. Sborník z konference. Praha: Národní muzeum – Muzeum české hudby, 2022 [vyd. 2023], s. 52-64.</p> <p>Novotný, Martin: <i>Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy. Minulost, současnost, budoucnost.</i> In: Guzdek, A. (ed.): Prostor pro život. Sborník mezinárodní konference Krajina, sídla, památky. Brno 2023, s. 170-175. 978-80-214-6158-1</p> <p>Novotný, Martin: <i>Proměny stavebního materiálu na Moravě s důrazem na region Hané.</i> In: Bryol, R. – Hnilicová, M. (eds.): Zranitelné stavební dědictví. Nenápadné, nechtěné a nenahraditelné. Rožnov pod Radhoštěm: Národní muzeum v přírodě, 2023, s. 15-23. ISBN 978-80-87210-98-7</p> <p>Blažek, Jan: <i>Barvy ve výročních slavnostech na Brněnsku a Podhorácku.</i> In: Číhal, P. – Vilímek, V. (eds.): Barva v lidové kultuře. Uherské Hradiště 2023, s. 33-50. ISBN 978-80-87671-65-8</p> <p>Blažek, Jan – Teturová, Jarmila: <i>Vývoj a současný stav lidového tance na příkladu slováckého verbuňku a obřadních obchůzek královniček.</i> Národopisná revue 33, 1/2023, s. 3-17.</p> <p>Maňáková, Magdalena: <i>Výchova folklorem a pro folklor. Učitel v transmisi lidové kultury ve škole a folklorním souboru na příkladu regionu Horňácko.</i> Národopisný věstník 40(82), 1/2023, s. 5-28.</p> <p>Novotný, Martin: <i>The Czech Ethnological Society.</i> Národopisná revue 33, 5/2023, s. 56-57.</p> <p>Svoboda, Josef: <i>Úspěšnost a nejčastější chyby tovaryšů při mistrovské zkoušce krejčích v 17. a 18. století na příkladu cechu krejčích v České Kamenici.</i> Národopisná revue 33, 2/2023, s. 115-126.</p> <p>Svoboda, Josef: <i>Vybavení interiérů domácností na panství Sovinec ve světle pozůstalostních inventářů ze 17. a 18. století.</i> Český lid 110, 1/2023, s. 65-84.</p> <p>Šimša, Martin: <i>Materiálové a stříhové inovace ženského sukňového oděvu v 16. století.</i> Český lid 110, 1/2023, s. 33-64.</p> <p>Šimša, Martin: <i>Cechovní krejčí na pardubickém panství v 16. století a mezigenerační přenos jejich výrobních zkušeností.</i> Národopisná revue 33, 2/2023, s. 116-127.</p>

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu

Vašulková, Markéta: *Sto let Slovákých roků v Kyjově (od národopisné slavnosti k folklornímu festivalu)*. Slovácko 64, 2022 [vyd. 2023], s. 73-86.

Vašulková, Markéta: *Vliv folklorismu na současnou podobu lidového tance (na příkladu tance skočná na Kyjovsku)*. Folia ethnographica 57, 1/2023, s. 39-52.

Havlíková, Lenka: *Chrámové betlémy Metoděje Florianana na Podluží*. Slovácko 64, 2022 [vyd. 2023], s. 55-72.

Blažek, Jan: *Královničky na Hanáckém Slovácku*. Slovácko 64, 2022 [vyd. 2023], s. 27-41.

Topičová, Soňa: *Pozůstalosti tří kněží bruntálského děkanátu 2. poloviny 17. století v kontextu majetkových poměrů laického obyvatelstva na panství Sovinec*. Vlastivědný věstník moravský 75, 3-4/2023, s. 205-223

*¹⁾ Musí odpovídat příloze průběžné zprávy.

II. část – Osnova závěrečné zprávy 2019-2023

1. Shrnutí plnění celkového cíle koncepce VO

Celkový souhrn

Předložená Závěrečná zpráva je souhrnným přehledem o naplňování dílčích cílů koncepce v oblasti etnologie v letech 2019-2023. Současně přináší informace o situaci ve VO a dalších výzkumných aktivitách. V průběhu pětiletého řešení koncepce se VO snažila obratem reagovat na části, jež byly v rámci periodických hodnocení posuzovány jako slabé.

V oblasti „výzkumného prostředí“, jež zahrnuje cíle a vize VO, naplňování strategických dokumentů, podmínky a předpoklady pro výzkum, docházelo v NÚLK k drobným organizačním změnám (mateřská dovolená), které byly vždy řádně odůvodněny a neměly dopad na konečné řešení koncepce. Až na dva plánované publikační výstupy typu J, které budou uplatněny v průběhu roku 2024, se podařilo naplnit všechny kontrolovatelné cíle.

Slabou stránkou byla při vstupním hodnocení koncepce mezinárodní a národní spolupráce. V průběhu jejího řešení NÚLK na výtky reagoval a tuto stránku výrazně posílil. VO je členem řady prestižních mezinárodních organizací a jeho pracovníci se pravidelně účastní plánovaných zasedání. Velkým mezinárodním úspěchem byl 16. světový kongres SIEF (*Société Internationale d'Ethnologie et de Folklore*), který v roce 2023 v Brně NÚLK pořádal společně s dalšími dvěma českými vědeckými institucemi (Etnologickým ústavem AV ČR, v. v. i. a Ústavem evropské etnologie FF MU). Těto prestižní události se zúčastnili přední výzkumníci z oborů etnologie, folkloristiky, antropologie a dalších příbuzných oborů. Organizace této náročné akce byla pro českou etnologii i trojici domácích pořadatelů velkou výzvou. Zdárný průběh kongresu se nesl ve znamení vysoké odborné úrovně, o čemž svědčili i následné kladné reakce vědců z různých částí světa. Úspěšná realizace kongresu je důkazem toho, že čeští etnologové a jejich institucionální zázemí jsou schopni obstát v silné mezinárodní konkurenci.

V rámci kritéria „excelence ve výzkumu“, které zahrnuje hodnocení uplatněných a realizovaných výsledků rovněž docházelo k posunu, a to zejména v oblasti neplánovaných publikačních výsledků a ke zlepšení došlo i v rámci popularizační činnosti ve spolupráci s medií a vzdělávacími institucemi.

Stav plnění koncepce se celkově zlepšil v oblasti spolupráce s uživateli výsledků VaVaI a především ve schopnosti čerpání finančních prostředků mimo IP DKRVO („výkonnost výzkumu“). Odbornou i laickou veřejností jsou využívány výsledky aplikovaného výzkumu. VO se dařilo získávat prostředky v rámci veřejných soutěží a zapojila se i do konsorciálních projektů.

Jako velmi dobré bylo oceněno celkové plnění koncepce v oblasti souhrnného hodnocení kvality a přínosu VO („relevance výzkumu pro společnost a jeho dopady“). V letech 2019-2023 probíhala realizace řešených úkolů v souladu se schválenou dlouhodobou koncepcí rozvoje VO. Úspěšně realizovaný výzkumný záměr DKRVO byl koncipovaný s ohledem na co nejširší skupinu uživatelů. NÚLK se tak vyprofiloval jako instituce, která dokáže nejen na celostátní úrovni vykonávat roli výjimečného vědecko-výzkumného pracoviště v oblasti výzkumu tradiční lidové kultury, ale též plnit funkci aktivního komunikačního mostu mezi státní správou a samosprávou, akademickou obcí, muzejní sférou i laickou veřejností.

1.1 Naplňování cíle, dílčích cílů a vize koncepce (mise VO)

Cílem dlouhodobé koncepce výzkumné organizace NÚLK bylo v letech 2019-2023 rozvíjení základního a aplikovaného výzkumu čtyř vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury (etnologie). Zvolená témata vycházela ze směřování VO od konce minulého století. Jednalo se především o projekty podporované z IP DKRVO a veřejné soutěže v rámci programů NAKI I. a NAKI II. V řešených výzkumných záměrech byly rovnoměrně zastoupeny oblasti hmotného i nehmotného kulturního dědictví a témata byla volena s ohledem na potřeby a zaměření VO. Úspěšné naplňování dílčích cílů koncepce bylo možné díky kvalitnímu výzkumnému týmu, složenému z mladých pracovníků, z jejichž specializací vycházely jednotlivé prioritní osy. Zdárně byla rovněž rozvíjena meziinstitucionální spolupráce. VO úspěšně absorbovala

soudobé trendy v oblasti humanitních věd, čemuž odpovídaly i realizované aplikované výstupy. Záměrem bylo získání nových poznatků vysoké odborné kvality.

Celkový výzkumný cíl byl v rámci IP DKRVO naplňován pomocí dílčích aktivit (A-D):

A – Výzkum tradičních postupů lidového odívání v českých zemích od konce 19. století do 2. poloviny 20. století na základě rozboru sbírkových kompletů, ikonografických pramenů s využitím řízených rozhovorů s respondenty. Základní výzkum zvoleného tématu vycházel z důkladného studia literatury, ikonografických pramenů a muzejních sbírek. Terénním výzkumem byli zajištěni demonstrátoři (pamětníci) znalí vybraných oděvních postupů určených pro následnou filmovou dokumentaci. Klíčovými výstupy byly dvě monografie (2022, 2023) s přílohou filmového dokumentu (DVD). Dalšími výstupy byly dvě recenzované studie uplatněné v letech 2021 a 2022. Jedna plánovaná studie (Lidový oděv na Valašsku) musela být z objektivních příčin přesunuta a bude uplatněna v roce 2024 (zdůvodnění viz příloha 1b).

B – Výzkum a experimentální rekonstrukce dětských dechových hudebních nástrojů v českých zemích v průběhu 19. a 20. století a postupů jejich stavby na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů českých muzeí s využitím zkušeností získaných při experimentální rekonstrukci těchto nástrojů. Základní výzkum se opíral o studium literatury, analýzu muzejních sbírek a terénní šetření. Hlavním výstupem byla odborná publikace (2022), která zohlednila výsledky experimentálního vývoje s přílohou audiovizuálního nosiče (DVD). Dalšími výstupy byla odborná studie (2021) a příspěvek ve sborníku (2023). Jeden odborný článek musel být z objektivních příčin přepracován a bude uplatněn v roce 2024 (zdůvodnění viz příloha 1b).

C – Výzkum lidového oděvu od konce 19. století do 2. poloviny 20. století a textilních materiálů užívaných při jeho výrobě na základě rozboru sbírkových předmětů z fondů NÚLK a jejich konfrontace s materiály z výrobních center ve střední Evropě. Klíčovou částí výzkumu byla detailní analýza vybraných oděvních součástí v podsbírcce Oděv. Provedena byla etnologická charakteristika, popis a profesionální fotodokumentace předmětů z jednotlivých fondů. Získané poznatky byly zpracovány ve třech plánovaných studiích uveřejněných v recenzovaném časopise (2020, 2022, 2022). Digitalizovaná data byla rovněž dle plánu umístěna na portál *Virtuální badatelna sbírkových fondů NÚLK*.

D – Výzkum a experimentální ověření stavebních technologií tradičních hliněných staveb ve střední Evropě od druhé poloviny 18. století do konce první poloviny 20. století jako prostředku k zachování památek tohoto typu architektury a zároveň zhodnocení jeho edukačního potenciálu. Základní výzkum vycházel ze třech plánovaných aplikačních výstupů (konstrukce hliněné podlahy, hliněného mlatu a nabíjeného zdíva). Podklady pro tři certifikované metodiky, realizované v letech 2019, 2020 a 2023, byly ověřovány systematicky prováděným stavebním experimentem. Samostatná část výzkumu byla věnována rozboru pigmentů omítek aplikovaných na hliněných stavbách. Výstupy výzkumného cíle „D“ byly dále dle plánu publikovány v pěti studiích v recenzovaných časopisech (2019, 2020, 2020, 2021, 2022).

Nad rámec DKRVO bylo kromě 12 avizovaných výstupů typu J (uplatněno do r. 2023 10) vykázáno dalších 30 publikačních výstupů (17/2023/, 7 /2022/, 4 /2021/, 2 /2020/).

Pokud se týká dosažení plánovaných výstupů, byly závazky VO splněny. Tomuto tvrzení odpovídá celkový počet uplatněných výstupů i hodnocení NÚLK v rámci ročních zpráv. Ve dvou případech se ve stanoveném termínu nepodařilo naplnit publikační výstupy typu J (díleční cíle A, B). Tyto budou uplatněny v prvním pololetí roku 2024. Celkový cíl koncepce se podařilo naplnit. Realizovaným pětiletým výzkumem podporovaným z IP DKRVO NÚLK dokázal, že je moderní výzkumnou organizací, která reaguje na aktuální potřeby společnosti v oblasti humanitních oborů. Tomu odpovídalo i stanovení cílů, volba výzkumných metod a typů výstupů (aplikovaný výzkum v oblasti tradiční kultury). Tímto krokem se naplnila i dlouhodobá vize VO, jež kontinuálně navazuje na předchozí výzkumné záměry s cílem prohloubení poznání a dokumentace

kulturního dědictví v rámci etnologie. Jedná se o záruku úspěšného naplnění cílů pro následující období výzkumné činnosti podporované 2024-2028 v rámci IP DKRVO.

Dlouholeté působení VO v muzejní a vědecké sféře, její a publikační a výstavní činnost a úspěšné naplňování specifických výstupů aplikovaného výzkumu, bylo dostatečným předpokladem pro naplnění koncepce. K tomuto cíli nemalou měrou přispělo i stávající materiálové a technické vybavení NÚLK.

1.2 Naplňování strategických dokumentů koncepcí

Koncepce VO NÚLK vycházela ze strategických dokumentů přijatých vládou ČR a MK. Zejména se jednalo o Státní kulturní politiku na léta 2015-2020 a o Meziřesortní koncepci aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016-2022 schválenou usnesením vlády ze dne 27. 11. 2013 č. 886 (dále jen „Koncepce MK 2016-2022“), ze které přebírala především její obecný rámec, jenž specifikuje tematické priority a dílčí tematické priority. S ohledem na zřizovací listinu a odborné zaměření VO se jednalo především o globální cíl 1. *Národní identita* a její tematickou oblast 1.3 *Výzkum a jeho uplatnění – umělecká tvorba*, v jehož rámci se předpokládalo naplnění cílů využitelných pro uchování, ochranu, edukaci a prezentaci jednotlivých druhů nehmotného kulturního dědictví, především *lidové kultury* atd. Specifickými výsledky byly navazující systémy pro trvalé uchování digitálních dat a jejich zpřístupnění (dílčí cíl C). V otázce digitalizace kulturních obsahů tak koncepce navázala na prioritní osy a úkoly Strategie digitalizace kulturního obsahu na léta 2013-2020, schválené usnesením vlády č. 70 dne 30. 1. 2013.

Koncepce VO dále navázala na globální cíl 2. *Kulturní dědictví*, Koncepce 2016-2022, tematickou prioritou 2.2 *Technologie a postupy pro ochranu kulturního dědictví*. V této souvislosti se jednalo především o aplikovaný výzkum a experimentální vývoj v oblasti tradičních technologií hliněného stavitelství. Výstupem byly certifikované metodiky určené pro obnovu a údržbu objektů lidového stavitelství i expozičních staveb v muzeích v přírodě. Všechny vytyčené oblasti byly zcela v souladu se zaměřením oborové Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016-2020, na jejíž přípravě a naplňování se pracovníci VO podíleli.

Ve vazbě na strategické dokumenty ČR byly závazky NÚLK splněny. Realizace řešených úkolů, které vycházely z potřeb a zadání VO, probíhala v souladu se schválenou dlouhodobou koncepcí rozvoje.

1.3 Změny podmínek a předpokladů na straně VO při plnění koncepce na léta 2019-2023

Pořízený dlouhodobý majetek:

V rámci Koncepce neměl NÚLK z institucionální podpory plánován žádné investiční prostředky. V souvislosti se zajištěním potřebné infrastruktury a technického zázemí pro plnění odborné činnosti byly však v organizaci průběžně obnovovány a doplňovány stroje, přístroje a zařízení na náklady VO (investiční i neinvestiční).

Věcná specifikace investice (dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku)	rok	výdaje celkem (tis Kč)	výdaje z IP DKRVO (tis. Kč)
Neuplatňovalo se	2023	0	0
Celkem	2019-2023	0	0

2.1 Mezinárodní výzkumná spolupráce s jinými VO

Mezinárodní podobně jako národní výzkumná spolupráce (viz 2.2) byla při vstupním hodnocení koncepce na léta 2019-2023 slabou stránkou. NÚLK na výhrady reagoval a v průběhu řešení koncepce tuto stránku výrazně posílil. Spolupráce na společných výzkumných záměrech financovaných z mezinárodních programů, sice v současné době neprobíhá, ale je řešena řada forem spolupráce, která má výzkumný charakter, respektive je založena na výzkumu nebo souvisí s výzkumnými aktivitami. Například Martin Šimša byl na řádném zasedání *Slovenského národního múzea* 6. 12. 2022 jmenován na období 2022-2027 členem vědecké rady. VO je členem řady prestižních mezinárodních organizací, jako *Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage (International Council of Museums (ICOM) – Association*

of *European Open Air Museums* (AEOM), *International Council of Organizations of Folklore and Folk Arts* (CIOFF) a jeho pracovníci se účastní plánovaných zasedání.

Technische Universität Wien (Rakousko). VO řadu let spolupracuje s Technickou univerzitou ve Vídni (Stavební konstrukce a vývoj, Pracovní skupina pro trvale udržitelné stavitelství). Jedná se zejména o konzultace v oblasti výzkumu a udržitelnosti tradičních hliněných staveb. V letech 2022 a 2023 se uskutečnilo jednání v rámci budoucích výzkumných aktivit, které se věnují zejména složitým okolnostem možného transferu hliněných staveb (*Weinviertler Museumsdorf*).

Weinviertler Museumsdorf Niedersulz (Rakousko) - v rámci smluvní spolupráce (2021) probíhala v letech 2022 a 2023 jednání ohledně přípravy mezinárodního projektu financovaného v rámci programu INTERREG. *International Society for Ethnology and Folklore* (SIEF) - na základě memoranda o spolupráci (2022) VO NÚLK s Etnologickým ústavem AVČR a Ústavem evropské etnologie FF MU probíhala v průběhu roku 2022 a v prvním kvartálu roku 2023 řada jednání ohledně společné organizace mezinárodní konference SIEF, která se uskutečnila ve dnech 7. - 10. 6. 2023 v Brně. Této prestižní mezinárodní vědecké akce se zúčastnilo 911 odborníků ze 49 zemí. Výbornou organizaci kongresu ocenila předsedkyně světové organizace SIEF prof. Marie Sandberg a pozitivní názory zazněly i v postkongresové online anketě.

Další formy mezinárodní spolupráce:

Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva - v rámci středoevropského sektoru spolupracuje NÚLK s národními centry nemateriálního kulturního dědictví, která zřizují jednotlivé signatářské země Úmluvy. Pravidelný kontakt udržuje NÚLK zejména s těmito institucemi: Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru, Narodowy Instytut Dziedzictw, Hungarian Heritage House, Österreichische UNESCO-Kommission, The Lithuanian Folk Culture Centre, The Centre for Arts Education and Intangible Heritage, The Centre for Intangible Culture at the Istrian Ethnographical Museum, The Ethnographic Museum in Belgrade. Za VO jsou členy expertního týmu ČR mezinárodního výboru „Úmluvy“ Jan Blažek, Eva Kuminková a Martin Šimša.

V roce 2022 byla zpracovávána mezinárodní nominace ruční výroby skla (společně s Finskem, Francií, Maďarskem, Německem a Španělskem) pro Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva (dále Reprezentativní seznam) – na seznamu od r. 2023.

Do Reprezentativního seznamu byly zapsány:

(2020) Ruční výroba ozdob z foukaných skleněných perlí pro vánoční stromek.

(2022) Vorařství (společná nominace ČR, Německa, Rakouska, Polska, Španělska a Lotyšska).

Do Registru osvědčených postupů pro zachování nemateriálního kulturního dědictví byl zapsán:

(2022) program Strategie pro zachování tradičních řemesel – program Nositelé tradice lidových řemesel.

(2023) Znalosti řemeslné techniky a dovednosti ruční výroby skla.

Living Smart with Climate Change – jedná se o projekt podpořený z Norských grantů a státního rozpočtu SR a realizovaný v letech 2021-2023. Koordinátorem je Slovak Center for Communication and Development, n.o., partnery jsou Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o., ArTUR a Fosen Folkehøgskole z Norska. Zaměřen je na zvyšování povědomí o trvale udržitelném stavění a bydlení s ohledem na změnu podnebí. VO byla v roce 2022 pozvána k partnerské spolupráci na části tohoto projektu. Konkrétně se jedná o tvorbu normotvorných pravidel využití hlíny v soudobém stavitelství. Martin Novotný byl v roce 2023 pověřen finalní revizí textů *Všeobecné požadavky na provádění, údržbu a rekonstrukce hliněných konstrukcí a staveb a Tradiční technologie stavění z hlíny*.

Přínosy mezinárodní výzkumné spolupráce pro VO:

Výměna zkušeností a přehled o aktuálním dění v oblasti kulturního dědictví; sledování soudobých trendů vědy a výzkumu v etnologii a příbuzných oborech s mezinárodním přesahem; plánování výsledků aplikovaného výzkumu, které promítají aktuální badatelské potřeby, moderní metodologii, standarty, postupy a využití dat.

2.2 Národní výzkumná spolupráce s jinými VO

Fakulta stavební VUT Brno – na základě smluvní spolupráce (2019) se v letech 2019, 2020 a 2022 uskutečnil tradiční workshop *Použití hlíny ve venkovském stavitelství* pro studenty VUT. Přestože se z pohledu hodnotitelných výsledků nejedná o všeobecně uznávaný výstup, oba smluvní partneři si jsou vědomi

důležitosti této formy reflexe, jak ze strany pedagogů a studentů technických oborů stavebního inženýrství, tak zástupců muzeí v přírodě a památkové péče a přikládají mu náležitý význam.

Moravské zemské muzeum - spolupráce s Etnografickým ústavem tohoto muzea se zaměřuje na vzájemné konzultace profilových úkolů věnovaných především lidovému oděvu. Odborná pracovnice muzea Marie Tobolová/Podešvová je členkou vědecké rady projektu DKRVO *Tradiční postupy lidového odívání*. Ředitel VO Martin Šimša je členem redakční rady muzejního odborného časopisu *Folia Ethnographica*.

Národní muzeum v přírodě – spolupráce s tímto muzeem a jeho pobočkami se zaměřuje na vzájemné konzultace průřezových témat, jakými jsou muzea v přírodě, technologie lidového stavitelství a lidový oděv. Ve spolupráci s *Metodickým centrem pro muzea v přírodě* probíhá transfer znalostí, související s aplikovanými výstupy typu NmetC, realizací kopií a údržbou muzejních objektů. Ředitel VO Martin Šimša je členem poradního orgánu ředitele a Martin Novotný je od roku 2023 předsedou Vědecké rady Národního muzea v přírodě a člen poradního orgánu ředitele v pobočkách Národního muzea v přírodě: Hanácké muzeum v přírodě v Příkazích a Muzeum v přírodě Vysočina v Hlinsku. Martin Novotný je rovněž členem redakční rady časopisu *Museum vivum*. Odborná pracovnice Národního muzea v přírodě Lenka Drápalová je členkou vědecké rady projektu DKRVO *Tradiční postupy lidového odívání*.

Ústav evropské etnologie FF MU – jedná se především o spolupráci při realizaci konkrétních výzkumných projektů, jejichž řešitelem byla v minulosti VO i ÚEE. Kooperace probíhá též na úrovni pedagogické a odborní pracovníci VO jsou členy oborové rady doktorandského a magisterského studijního programu etnologie. ÚEE byl též společně s VO jedním z organizátorů mezinárodní konference *International Society for Ethnology and Folklore* (SIEF), která se v roce 2023 uskutečnila v Brně (viz kap. 1.3.1).

Moravská zemská knihovna – vzájemná spolupráce probíhá především v souvislosti se zapojením NÚLK do digitální platformy Kramerius, kam VO přispívá digitalizovanými publikacemi.

Výzkumný ústav pozemních staveb – Certifikační společnost, s. r. o. – spolupráce při procesu certifikace metodik v letech 2019, 2020, 2023.

3.1 Plnění plánovaných výsledků koncepce v letech 2019-2023

III. 2 Souhrn za oblasti výzkumu za roky 2019-2023	
<i>oblast (č. a název)</i>	1. Etnologie – Výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky
<i>předpokládané výsledky</i>	3 x NmetC, 3 x B, 12 x J
<i>uplatněné výsledky</i>	3 x NmetC, 3 x B, 10 x J
<i>neuplatněné výsledky a zdůvodnění</i>	Höhn, Jiří: Experimentální stavba jednoduchých aerofonů a možnosti jejich uplatnění v rámci vzdělávacího systému. Zdůvodnění: Studie byla přijata 7. 12. 2022 časopisem <i>Musicologica Olomucensia</i> . Neprošla ovšem v roce 2023 recenzním řízením a tudíž nemohla být publikována. V průběžné zprávě za rok 2022 na s. 17 její zpracovatel chybně uvedl, že recenzním řízením text již prošel a bude uplatněn v roce 2023. Recenzentem byla doporučena změna koncepce a tudíž přepracování předloženého textu. Studie byla nabídnuta redakci časopisu <i>Folia ethnographica</i> a bude publikována v roce 2024. Drápalová, Lenka: Tradiční oděv z Valašska jako prostředek komunikace. Zdůvodnění: Z důvodu dlouhodobé nemoci autorky nebyl článek uplatněn v časopise <i>Museum vivum</i> , jehož avizované dvoučíslo slučující ročníky 2022 a 2023 doposud nevyšlo. Autorka se rozhodla o jeho stažení z redakce a přepracování. Článek vyjde v časopise <i>Národopisný věstník</i> v roce 2024. Název zůstane stejný.

3.2 Kvantita a kvalita vybraných, popř. bibliometrických výsledků VO v letech 2019 – 2023

(hodnocených na národní úrovni)

Seznam excelentních výsledků NÚLK vložených do systému SKV za léta 2019 – 2023:

Rok uplatnění v SKV: 2019

Autor: Langhammerová, J.

Název: *Tradiční úprava hlavy II., 2. část: Účesy, čepce, vínky a pleny v Čechách*

Druh výsledku: B

Finální známka: 4

Rok uplatnění v SKV: 2020

Autor: Höhn, J.

Název: *Instruments Played in Skřípky „Fiddle“ Music Bands in the Light of Acoustic Measurements and Experimental Construction.*

Druh výsledku: J

Finální známka: 3

Rok uplatnění v SKV: 2020

Autor: Šimša, M.

Název: *Research into Folk Dress in the Czech Lands: From Topography to European Ethnology*

Druh výsledku: Jsc

Finální známka: 3

Rok uplatnění v SKV: 2020

Autor: Šrámková, M.

Název: *Evolutionary Paths of Czech Prosaic FOLKloristics from the Formation as a Scientific Discipline until the Year 2000*

Druh výsledku: Jsc

Finální známka: 3

Rok uplatnění v SKV: 2020

Autor: Novotný, M., Všianský, D.

Název: *Regional variations of traditional folk houses plaster pigments in South East and Central Moravia Czech Republic*

Druh výsledku: D

Finální známka: 4

Rok uplatnění v SKV: 2020

Autor: Novotný, M.

Název: *Konstrukce hliněné podlahy*

Druh výsledku: NmetC

Finální známka: 4

Rok uplatnění v SKV: 2021

Autor: Šimša, M.

Název: *Knihy krejčovských stříhů ve střední Evropě v 16. až 18. století I.*

Druh výsledku: B

Finální známka: 1

Rok uplatnění v SKV: 2022

Autor: Hrbáčová, P., Vašulková, M.

Název: *Lidový oděv na Kyjovsku*

Druh výsledku: B

Finální známka: 3

Rok uplatnění v SKV: 2023

Autor: Höhn, J.

Název: *Hudební nástroje IX., 4. část. Jednoduché aerofony*

Druh výsledku: B

Finální známka: není známé hodnocení

3.3 Popularizace, lidské zdroje a další specifické aktivity VO

3.3.1 Popularizace:

Tato byla vstupním hodnocením posuzována kladně. Ačkoli se NÚLK tento trend snažil držet a dále rozvíjet, zůstávala část „Popularizace“ v průběžných zprávách bez komentáře. Výjimkou byl rok 2022, ve kterém bylo konstatováno, že VO rozvíjí průměrnou popularizační činnost, spolupracuje se sdělovacími prostředky a se vzdělávacími institucemi (především základní školy).

Popularizace výsledků výzkumné činnosti se v letech 2019-2023 uskutečňovala na několika úrovních, přičemž byly využívány nejrůznější mediální kanály, počínaje několika specializovanými weby, jejichž zřizovatelem je VO. Ve sledovaném období průběžně probíhala aktualizace administrativního systému jednotlivých webů (proveden přesun webových stránek na verzi PHP). Dále byl vytvořen Business Meta účet pro správu a propojení účtů na sociálních sítích Facebook a Instagram. Vědecké poznatky byly soustředěny především na webech nulck.cz, lidovakultura.cz, festivalstraznice.cz, skanzenstraznice.cz, badatelna.nulck.cz, panstvistraznice.cz, atlastextilu.cz a lidovyodev.cz. Dalšími důležitými partnery vědy byly veřejnoprávní Česká televize a Český rozhlas i některá soukromá média.

Na webových stránkách NÚLK je VaV věnována samostatná část, která je členěna pro projekty a DKRVO (<https://www.nulck.cz/vyzkum-aktualne/>). V obou částech je pozornost zaměřena na řešené úkoly v oblasti VaV, jejich výsledky aj. Dále jsou zde uvedeny popularizační a další specifické aktivity.

3.3.2 Lidské zdroje:

Národní ústav lidové kultury nemá zpracovanou samostatnou směrnici o rozvoji lidských zdrojů, ovšem dílčí segmenty této agentury se nacházejí v ostatních směrnicích a rádech Ústavu. Lidské zdroje jsou důležitou součástí VO. Zajištění kvalitních výzkumných pracovníků a kvalifikovaných technických a odborných pracovníků je nezbytným předpokladem pro činnost instituce, realizaci výzkumu i pro využívání nových poznatků v praxi. Průběžně dochází k mezigenerační obměně pracovníků podle pracovních pozic v rozsahu stanoveného limitu pracovníků. K profesnímu vzdělávání docházelo v letech 2019-2023, kromě postgraduálního studia, v rámci aktivní účasti pracovníků na seminářích, konferencích, symposiích a workshopech zaměřených na oblast etnologie.

NÚLK uznává, že jeho nejcennějším přínosem jsou lidé a dosažení jeho poslání závisí na výkonu, obětavosti, profesionalitě a schopnostech zaměstnanců. Organizace svým zaměstnancům poskytuje spravedlivé flexibilní a genderově vyvážené pracovní prostředí a uplatňuje organizační strukturu, v níž mají stejné příležitosti ve všech oblastech. Pro dosažení tohoto strategického cíle jsou proto vytvářeny adekvátní institucionální nástroje (v roce 2023 byl zpracován Plán genderové rovnosti).

V rámci rozvoje lidských zdrojů se NÚLK zaměřuje na profesní specializaci nejmladších členů vědeckých týmů a jejich etablování v profesní komunitě. Dalším důležitým cílem je aktivizace pracovníků po návratu z mateřské dovolené.

3.3.3 Další specifické aktivity VO

V období 2019-2023 probíhala tradiční spolupráce se základními školami v rámci tématu *Tady jsme doma – regionální folklor do škol*, týkající se implementace znalostí o regionálním folkloru do školních osnov. Pedagogům a vedoucím dětských folklorních souborů bylo věnováno kolokvium *Siločáry duše dítěte*. VO ve spolupráci s NIPOS pořádal dvouletý vzdělávací kurz *Škola folklorních tradic*, který byl zaměřen na výuku v oblasti tradiční lidové kultury, hudby a tance.

Tematický česko-anglický slovník pojmů specifických pro českou etnologii je dlouhodobý projekt, jehož výsledkem má být elektronická dvojjazyčná databáze pojmů specifických pro českou etnologii, byl v roce 2023 zajišťován externí garantkou PhDr. Zdeňkou Šafaříkovou. Byla provedena jazyková korektura dosud zpracovaných hesel a odborná revize česko-anglické terminologie tematického bloku „lidová architektura“. V rámci jednání nově sestavené pracovní skupiny projektu byl stanoven časový harmonogram a personální zajištění dalších aktivit. Od roku 2024 se hlavní řešitelkou projektu stane odborná pracovnice NÚLK PhDr. Eva Kuminková, Ph.D.

Vliv Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku na jeho existenci, podobu regionálních stylů a teritoriální rozšíření – v období 2019-2023 pokračoval terénní výzkum sledující proměny kyjovského tanečního stylu verbuňku v 2. polovině 20. století v kontextu působení konkrétních osobností folklorního hnutí na Kyjovsku a výrazných členů folklorních souborů. V souvislosti s navázáním kontaktů s pamětníky z etnografické oblasti Záhorí (SR) byla ověřena hypotéza výskytu verbuňku na jihozápadě Slovenska.

Vývoj a úloha folklorního hnutí v současnosti – víceletý výzkumný úkol se zabývá vlivem festivalu Slovácký rok v Kyjově na vývoj folklorního hnutí na Kyjovsku. Dílčím výstupem je rukopis studie, která byla publikována v roce 2023: Markéta Vašulková: Sto let Slováckých roků v Kyjově (Od národopisné slavnosti k folklornímu festivalu).

Pozice dětí ve výročních obyčejích 20. a 21. století – první fáze víceletého výzkumného úkolu byla dokončena a jejím výstupem je studie: Maňáková Magdalena: Pozice dětí ve výročních obyčejích na Hornácku 20. a 21. století.

Výzkumná činnost v rámci programu NAKI v letech 2019-2023:

2018–2022 NAKI II. – Projekt (DG18P02OVV053) „Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu“.

2023-2027 NAKI III. – Projekt (DH23P03OVV049) „Jedna z nejohroženějších skupin historického stavebního fondu ČR: jedinečné technologie hliněných staveb s použitím kusového staviva (válků) a způsoby jejich záchranu“.

Výzkumná činnost z grantové podpory GA ČR v letech 2019 - 2023:

2018-2020 Projekt (GA18-27465S panelu č. P410) „Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských stříhů“.

2020-2023 Projekt (GA21-33437S) „Pozůstalostní inventáře v etnologické perspektivě: potenciál archivního pramene pro poznání proměn lidového oděvu v českých zemích“.

4.1 Spolupráce s uživateli výsledků

V průběhu řešení koncepce se stav jejího plnění celkově zlepšil. To bylo patrné zejména v oblasti spolupráce s uživateli. Výstupy typu NmetC a Nmap byly využívány odbornou i laickou veřejností. Z tohoto důvodu jsou k volnému nahlížení či stahování na webových portálech VO a dále též v repositáři NUŠL Národní technické knihovny.

V rámci IP DKRVO v letech 2019-2023 byly realizovány tři certifikované metodiky. Předmětem podrobného hodnocení (popisu spolupráce s uživateli) budou dvě, realizované v letech 2019 (*Konstrukce hliněné podlahy*) a 2020 (*Konstrukce hliněného mlátu*), ke kterým existuje zpětná vazba ze strany uživatelů. Poslední metodiku (2023) ještě není možné v tomto ohledu posoudit.

V rámci projektu NAKI I. (2010-2015) byla realizována v souvislosti s hliněným stavitelstvím jedna certifikovaná metodika (*Hliněný podhoz a jádrová omítka na nabíjeném monolitickém hliněném zdivu*¹) a jeden

¹ <https://invenio.nusl.cz/record/371016>

památkový postup (*Ruční výroba nepálených cihel²*). V souvislosti s předchozím výzkumným záměrem vázaným na IP DKRVO byla v letech 2017 uplatněna jedna certifikovaná metodika (*Hliněná omítka (lepenice) na dřevěné konstrukci tradičních staveb: příprava, aplikace a údržba³*). Všechny tyto výstupy (viz odkazy) jsou rovněž uloženy v repositáři NUŠL a jsou rovněž zájemci využívány.

Výstupy Nmec a Npam předkládají technologické postupy k realizaci atypických rukodělných a dnes již neznámých pracovních návodů. Metodiky jsou primárně určeny pro potřeby NÚLK při budování kopií historických staveb v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy (MVJVM), následně při jejich opravách a údržbě. Dále pak mohou sloužit, což bylo uplatněno na řadě příkladů v praxi, i v dalších muzeích v přírodě, eventuálně při opravě obdobných staveb in situ v rámci památkové péče.

Mimo níže zmíněné aplikační výstupy typu NmetC má VO řadu let zkušenosti s úspěšnou realizací audiovizuálních dokumentů, jež bývají jako součást přílohy odborných publikací typu B (jako aplikační výstup Aodb hodnoceno až od roku 2024). Během realizace koncepce v letech 2019-2023 byly uplatněny tři plánované výstupy tohoto typu, které mají rovněž širokou odezvu mezi uživateli tohoto typu výstupu (vědecko-výzkumné a ekonomické dopady využití výsledku v praxi).

Využití výsledků a popis jejich dopadů:

NmetC – Konstrukce hliněné podlahy

Popis využití výsledku:

Metodika je zpřístupněna na webových stránkách VO: https://www.nulk.cz/wp-content/uploads/2019/12/NULK-01-19_metodika.pdf a na adrese NUŠL: <https://invenio.nusl.cz/record/409303?ln=cs>. Metodika byla prezentována na konferencích konaných v letech 2021, 2022, 2023 a workshopech, jež se uskutečnily v letech 2019, 2020, 2022, 2023.

Konference 2021:

NÚLK – Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení při ČNS: *Muzea v přírodě a jejich role při záchraně památek lidové architektury*. 15. – 16. 9. 2021, Strážnice.

Společnost pro technologie ochrany památek (STOP): *Povrchy památkově chráněných komunikací*. 25. 11. 2021, Praha.

Konference 2022:

FA VUT: *Zdravé domy 2022*. 13. 5. 2022, Brno.

NPÚ: *Zachraňme stodoly*. 10. 9. 2022, Hrubá Vrbka.

NPÚ: *Hlína a hliněné stavitelství jako významný fenomén venkova*. 14. – 16. 9. 2022, Hrubá Vrbka.

Konference 2023:

Městské muzeum Ústí nad Orlicí, Národní muzeum pivovarnictví a The Herring Era Museum – Síldarminjasafn Ísland: *Etnologické experimenty 2023 aneb Jak se co dělá*. 23. – 24. 3. 2023, Ústí nad Orlicí.

FAST VUT: *Krajina, sídla, památky*. 19. 4. 2023, Brno.

Workshopy:

NÚLK – Atelier obnovy památek Ústavu architektury FAST VUT: *Použití hlíny ve venkovském stavitelství*. 12. 6. 2019, 30. 6. 2020, 15. 6. 2022, Strážnice.

Workshop v rámci konference *Etnologické experimenty 2023*. Ústí nad Orlicí, 23. – 24. 3. 2023.

Workshop v rámci *16. mezinárodního kongresu SIEF*. 7. – 10. 6. 2023, Brno.

Již v průběhu řešení koncepce byla metodika prakticky ověřena především na objektech v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, jež spravuje VO. Jednalo se o rekonstrukce a opravy hliněných podlah v kopiích historických staveb (zejména objekty B5, B6, H11, H13, H14). Poznatky metodiky se promítly i do koncipování projektu a vlastní realizace kopie Podhájského mlýna s valchou v letech 2022/2023 v areálu MVJVM, financované v rámci operačního programu IROP. Zkušenosti s opravami a údržbou hliněných podlah využilo v roce 2020 Muzeum Kroměřížska na své pobočce Muzeum v přírodě Rymice (objekt čp. 65).

² <https://invenio.nusl.cz/record/203509/?ln=cs>

³ <https://invenio.nusl.cz/record/371015/files/nusl-371015.pdf>

Úzká spolupráce v rámci využití tohoto i dalších obdobných typů výstupů je s Národním muzeem v přírodě (spolupráce zejména s Metodickým centra pro muzea v přírodě). Praktické postupy byly v průběhu řešení koncepce využity, jak v rámci kopií historických staveb, tak v rámci údržby stávajících objektů. Bylo tomu tak zejména v roce 2021 v areálu Valašského muzea v přírodě. (Stavba fojtství z Lidečka, Blinkova chalupa z Horní Bečvy – Janíkovy louky).

NmetC – Konstrukce hliněného mlatu

Popis využití výsledku:

Metodika je zpřístupněna na webových stránkách VO: https://www.nulk.cz/wp-content/uploads/2020/12/NULK_2020_hlineny_mlat_metodika.pdf a na adrese NUŠL: <https://invenio.nusl.cz/record/432329/?ln=cs>. Metodika byla prezentována při stejných příležitostech jako v předchozím případě.

Již v průběhu řešení koncepce byla metodika prakticky ověřena především na objektech v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, jež spravuje VO. Jednalo se o rekonstrukce a opravy hliněných mlatů v kopiích historických staveb (zejména objekty B2, C1, B7). Úzká spolupráce v rámci využití tohoto i dalších obdobných typů výstupů je podobně jako v předchozím případě s Národním muzeem v přírodě. Praktické postupy byly v průběhu řešení koncepce využity, jak v rámci kopií historických staveb, tak v rámci údržby stávajících objektů. Bylo tomu tak zejména na pobočce Národního muzea v přírodě v Hanáckém muzeu v přírodě v Příkazech (rekonstrukce a údržba mlatů špaletových stodol (2021, 2022, 2023). Certifikovaná metodika byla rovněž v letech 2021 a 2022 využita NPÚ v rámci generální opravy mlatu stodoly náležející k čp. 82 v Hrubé Vrbce. V rámci mezinárodní výzkumné spolupráce byly poznatky metodiky využity zejména v letech 2020, 2021 v rámci generální opravy stodoly v muzeu v přírodě v Niedersulzu (*Weinviertler Museumsdorf Niedersulz*).

Společenské dopady dosavadního využití výsledků v praxi:

Uplatnění obou metodik popsanych v předchozích odstavcích, což se ovšem týká i obdobných typů aplikačních výsledků uvedených výše, přispělo k záchraně ohroženého národního a kulturního dědictví ve významné oblasti tradičního stavitelství a paměťových institucí, které se zabývají jeho prezentací. V tomto případě se nejedná pouze o hmotovou podobu s původním materiálem, ale o obnovu archaických postupů sloužících k jeho zpracování a aplikaci. V muzeích v přírodě mají tyto aktivity i značný edukační přesah, neboť jsou zapojovány (alespoň v rámci činnosti VO) např. i do vzdělávacích programů pro školní mládež. Významnými společenskými přínosy metodik je jejich možné využití pro kvalifikované rozhodování odborných orgánů státní správy např. v procesu obnovy památek. Jako další společenské odezvy metodik uvádí VO dopad na rozvoj mezinárodní spolupráce zejména v oblasti muzeí v přírodě a prezentaci památek tradiční architektury.

Ekonomické dopady dosavadního využití výsledku v praxi:

Cílem obou metodik (i té třetí realizované v r. 2023) nebyl ekonomický přínos, ale obnova zaniklých specifických technologických činností vázaných na ohrožené památky venkovského stavitelství. Obě metodiky jsou vázány na vodorovné hliněné konstrukce, jež ze své podstaty vyžadovaly v závislosti na zatížení periodickou údržbu. Výrazným nepřímým ekonomickým přínosem je nutnost tohoto kroku, neboť na základě zanedbání údržby by mohly vzniknout škody vyžadující kompletní rekonstrukci např. celého hliněného mlatu, vyžadující jeho následné dlouhé vysychání (v řádu měsíců) a nemožnost využívání objektu k expozičním účelům. Metodika Konstrukce hliněné podlahy (podobně jako další výsledky projektu) se stala základem transferu znalostí do praxe. Na základě získaných poznatků byly realizovány hliněné podlahy v projektu *Podhájského mlýna s valchou* v MVJVM, financovaného v rámci programu IROP, s celkovým objemem 65 mil. Kč.

Vědecko-výzkumné dopady dosavadního využití výsledků:

Metodiky se staly východiskem pro další zdroje výzkumu, konkrétně v projektu NAKI III. *Jedna z nejohroženějších skupin historického stavebního fondu ČR: jedinečné technologie hliněných staveb s použitím kusového staviva (válků) a způsoby jejich záchrany*, který si vyžádal širší mezioborovou spolupráci zejména z technickými obory. Výzkumný záměr je řešen v rámci konsorcia VUT – NÚLK a primárně zaměřen na tvorbu aplikačních výstupů (NmetC).

Prezentace metodiky na konferencích, seminářích a workshopech přispěla k užší spolupráci s dalšími výzkumnými organizacemi v ČR i v zahraničí, zejména v VUT, NPÚ, Národním muzeem v přírodě, Weinviertler Museumsdorf Niedersulz, The Herring Era Museum (Síldarminjasafn, Ísland). Prezentace metodik rovněž zintenzivnila spolupráci s uživateli výsledků projektu a vedla k zlepšení jejich transferu do praxe, především s Národním muzeem v přírodě.

Výstupy realizované v rámci projektu NAKI II: *Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu*:

Uživatелеm výsledků je EÚ AVČR

Nmap – Lidové písně a tance v českých zemích.

Nmap – Záznamy lidové instrumentální hudby.

Nmap – Sbírký písňového repertoáru.

Výstup realizovaný v rámci programu IROP: *Hudební nástroje v lidové kultuře*:

Uživatелеm výsledku jsou vzdělávací instituce (především ZŠ)

Ekrit – Hudební nástroje v lidové kultuře.

4.2 Zajištění dalších zdrojů pro rozvoj výzkumu

Viz tabulka na následující straně.

Tab. II. 4 Další zdroje pro rozvoj výzkumu VO

Projekty VaV aj. VaV aktivity (v tis. Kč)	Specifikace	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
A. Nehospodářské činnosti výzkumné organizace ve VaV									
Projekty v programech MK (NAKI II., NAKI III.)	skutečnost		0	1070	1158	1103	1205	1207	0
	předpoklad	DG18P02OVV053 Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu	0	1118	1203	1203	1209	1203	0
	skutečnost		0	0	0	0	0	0	1119
	předpoklad	DH23P03OVV049 , NAKI III - Jedna z nejohroženějších skupin historického stavebního fondu ČR: jedinečné technologie hliněných staveb s použitím kusového zdiva (válků) a způsoby jejich záchrany	0	0	0	0	0	0	1164
Projekty jiných poskytovatelů podporované ze SR VaVaI	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0			
Veřejné zakázky ve VaV pro státní správu	skutečnost			529	509	1159	767	757	1539
	předpoklad	GA18-27465S Městský a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku, na základě studia cechovních knih krejčovských střihů (2018-2020) GA21-33437S Pozůstalostní inventáře v etnologické perspektivě: potenciál archivního pramene pro poznání proměn lidového oděvu v českých zemích a venkovský oděv střední Evropy v raném novověku (2021-2023)	0	529	509	1159	767	757	1539

Projekty z ESIF (OP VVV apod.)	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Projekty mezinárodní spolupráce ve VaV	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	Předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
VaV aktivity podpořené z rozpočtu krajů, měst a obcí	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Projekty kolaborativního výzkumu (výše neuvedené)	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Veřejné vzdělávání	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Veřejné šíření výsledků výzkumu	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Další výše neuvedené nehospodářské aktivity VaV	skutečnost	Podíl na plnění dalších výzkumných úkolů VO - služby, platy, pojištění	2552	2417	2346	2599	2676	2239	2543
	předpoklad	Podíl na plnění dalších výzkumných úkolů VO - služby, platy, pojištění	0	2461	2500	2500	2500	2500	2500
Transfer znalostí	skutečnost	Výnosy za prodané publikace	29	22	42	30	31	150	44
	předpoklad	Výnosy za prodané publikace	0	30	30	30	30	30	30
B. Vedlejší hospodářské činnosti VO									
Smluvní výzkum	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Poskytování výzkumných služeb	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Pronájem výzkumného vybavení či laboratoří	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
C. Hospodářské činnosti ve VaV, kde VO vystupuje jako podnik									
Projekty programů jiných poskytovatelů (např. OP	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0

PIK)									
Komerční aktivity na kapacitách VaV (např. malosériová výroba)	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
Vzdělávání prováděné jako HČ	skutečnost	neuplatňuje se	0						
	předpoklad	neuplatňuje se	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	skutečnost		2581	4038	4055	4891	4679	4353	5245
	předpoklad		0	4138	4242	4892	4506	4490	5233
	CELKEM		2581	8176	8297	9783	9185	8843	10478

Komentář: celková výše nevyčerpaných prostředků ze rok 2019 (k 31. 12. 2019), které budou předmětem vypořádání se (vratkou) byla 1.123,- Kč. Rozdíl oproti rozpočtu vznikl z důvodu změny výpočtu výše sociálního pojištění od 1. 7. 2019.

4.3 Přehled použití podpory v letech 2019-2023

Dle Rozhodnutí

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2019	2020	2021	2022	2023	Celkem
A. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	0	0	0	0	0	0
B. neinvestiční (provozní) náklady celkem	2334	2334	2334	2334	2334	11670
- z toho: platy zaměstnanců	1040	1151	1151	1161	1137	5640
- z toho: OON	173	198	193	194	180	938
Celkem (A+B)	2334	2334	2334	2334	2334	11670
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	3	3	3	3	3	

Skutečnost

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2019	2020	2021	2022	2023	Celkem
C. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	0	0	0	0	0	0
D. neinvestiční (provozní) náklady celkem	2333	2334	2334	2334	2334	11669
- z toho: platy zaměstnanců	1040	1151	1151	1161	1137	5640
- z toho: OON	173	198	193	194	180	938
Celkem (A+B)	2333	2334	2334	2334	2334	11669
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	3	3	3	3	3	

5.1 Plnění cílů jednotlivých oblastí výzkumu VO v letech 2019-2023

A. Název oblasti

Etnologie – výzkum vybraných jevů kulturního dědictví v oblasti tradiční lidové kultury České republiky.

B. Zhodnocení naplnění dílčího cíle koncepce pro danou oblast

Dílčí cíl A – dílčí cíl oblasti se podařilo naplnit. Klíčovými výstupy byly dvě publikace (typ B) s přílohou DVD dokumentu. Jeden výstup typu J nebyl dosud vydán. Článek bude publikován v roce 2024 (podrobnější zdůvodnění viz tab. 1b). Nad rámec kontrolovatelného cíle vyšla jedna studie (J - Vašulková 2022 – příl. 1a) .

Dílčí cíl B – dílčí cíl oblasti se podařilo naplnit. Klíčovým výstupem byla publikace (typ B) s přílohou DVD dokumentu. Jeden výstup typu J nebyl dosud vydán. Článek bude publikován v roce 2024 (podrobnější zdůvodnění viz tab. 1b).

Dílčí cíl C – dílčí cíl oblasti se podařilo naplnit včetně všech avizovaných publikačních výsledků.

Dílčí cíl D – dílčí cíl oblasti se podařilo naplnit. Klíčovými výstupy byly tři certifikované metodiky. V rámci tohoto úkolu vyšlo rovněž pět plánovaných publikačních výstupů typu J.

C. Změny ve složení týmů zajišťujícího oblast

Ke změně řešitelského týmu (v osobě garanta) došlo v rámci dílčího cíle C. Důvodem byla mateřská dovolená L. Baňářové (provdané Svobodové), již nahradila PhDr. Petra Mertová, Ph.D.

D. Nejvýznamnější výsledky oblasti

B - Hrbáčová, P. – Vašulková, M.: *Lidový oděv na Kyjovsku*. Strážnice 2021.

B - Höhn, J.: *Hudební nástroje IX. 4. část. Jednoduché aerofony*. Strážnice 2022.

B - Drápalová, L.: *Lidový oděv na Valašsku. Rožnovsko, Velké Karlovice, Nový Hrozenkov*. Strážnice 2023.

NmetC - Novotný, M.: *Konstrukce hliněného mlatu*. Strážnice 2020.

NmetC - Novotný, M.: *Konstrukce nabíjeného monolitického hliněného zdiva*. Strážnice 2023.

5.2 Shrnutí plnění oblastí jako celku v letech 2019-2023

Strategická část koncepce VO byla zaměřena na zkoumání kulturního dědictví v oboru etnologie. Řešené dílčí cíle (A-D) měly oporu v základním výzkumu jako zdroji potřebných nových informací a byly vázány na institucionální podporu DKRVO. Celkový cíl koncepce se podařilo realizovat dle plánu. K úspěšnému naplnění jednotlivých aktivit byly voleny výzkumné metody, které jsou v souladu s moderním etnologickým výzkumem, u něhož hraje důležitou úlohu také mezioborová spolupráce, v tomto případě s geologií (dílčí cíl D). Aplikovaný výzkum se mimo jiné opíral o stavební experimenty v oblasti hliněného stavitelství, které byly realizovány v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. Jednalo se o důležité aktivity pro aplikační výstupy uplatněné v letech 2019, 2020, 2023. Klíčovými byly rovněž audiovizuální výstupy realizované v rámci dílčích cílů A a B v letech 2021, 2022, 2023 ve stávající koncepci bohužel nehodnocené jako aplikační výsledky.

Zpracoval: PhDr. Martin Novotný, Ph.D., 518 306 613, martin.novotny@nulk.cz

Schválil: PhDr. Martin Šimša, Ph.D., ředitel NÚLK, 518 306 610, martin.simsa@nulk.cz

Datum: 30. 1. 2024

Příloha č. 1 průběžné zprávy Uplatněné a neuplatněné výsledky IP DKRVO za r. 2023

I. UPLATNĚNÉ VÝSLEDKY IP DKRVO v roce 2023

1 x NmetC, 1 x B

A) *Aplikační výsledky:*

NmetC – Novotný, Martin: *Konstrukce nabíjeného monolitického hliněného zdiva*. (dílní cíl D)

č. CM – 23 – 007 dne 27. 11. 2023, vydal Výzkumný ústav pozemních staveb – Certifikační společnost, s. r. o.:

<https://www.nulk.cz/wp-content/uploads/2023/12/2023-11-23-nmetc-konstrukce-nabijeneho-zdiva-lk.pdf>

B) *Publikační výsledky:*

B – Drápalová, Lenka: *Lidový oděv na Valašsku. Rožnovsko, Velké Karlovice, Nový Hrozenkov*. Strážnice: NÚLK, 2023, 127 s. ISBN 978-80-88107-51-4 (dílní cíl A)

II. NEUPLATNĚNÉ VÝSLEDKY DKRVO 2019-2023

Jost – Höhn, Jiří: *Experimentální stavba jednoduchých aerofonů a možnosti jejich uplatnění v rámci vzdělávacího systému*. (dílní cíl B)

Jost – Drápalová, Lenka: *Tradiční oděv z Valašska jako prostředek komunikace*. (dílní cíl A)

III. VÝSLEDKY DOSAŽENÉ BEZ PODPORY Z PROSTŘEDKŮ SR VaVAI

1 x B, 2 x D, 2 x C, 12 x J (7 x Jsc, 5 x Jost)

B – Maňáková, Magdalena – Schauerová, Alena: *Regionální folklor do škol. Manuál pro učitele III*. Strážnice: NÚLK, 2023, 142 s. ISBN 978-80-88107019

D – Höhn, Jiří: *Expozice hudebních nástrojů v lidové kultuře*. In: Žůrková, Tereza (ed.) : Dokumentace, konzervace a restaurování hudebních nástrojů. Sborník z konference. Praha: Národní muzeum – Muzeum české hudby, 2022 [vyd. 2023], s. 52-64.

D – Novotný, Martin: *Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy. Minulost, současnost, budoucnost*. In: Guzdek, A. (ed.): Prostor pro život. Sborník mezinárodní konference Krajina, sídla, památky. Brno 2023, s. 170-175. 978-80-214-6158-1

C – Novotný, Martin: *Proměny stavebního materiálu na Moravě s důrazem na region Hané*. In: Bryol, R. – Hnilicová, M. (eds.): Zranitelné stavební dědictví. Nenápadné, nechtěné a nenahraditelné. Rožnov pod Radhoštěm: Národní muzeum v přírodě, 2023, s. 15-23. ISBN 978-80-87210-98-7

C – Blažek, Jan: *Barvy ve výročních slavnostech na Brněnsku a Podhorácku*. In: Číhal, P. – Vilímek, V. (eds.): Barva v lidové kultuře. Uherské Hradiště 2023, s. 33-50. ISBN 978-80-87671-65-8

Jsc – Blažek, Jan – Teturová, Jarmila: *Vývoj a současný stav lidového tance na příkladu slováckého verbuňku a obřadních obchůzek královniček*. Národopisná revue 33, 1/2023, s. 3-17.

Jsc – Maňáková, Magdalena: *Výchova folklorem a pro folklor. Učitel v transmisi lidové kultury ve škole a folklorním souboru na příkladu regionu Horňácko*. Národopisný věstník 40 (82), 1/2023, s. 5-28.

Jsc – Novotný, Martin: *The Czech Ethnological Society*. Národopisná revue 33, 5/2023, s. 56-57.

Jsc – Svoboda, Josef: *Úspěšnost a nejčastější chyby tovaryšů při mistrovské zkoušce krejčích v 17. a 18. století na příkladu cechu krejčích v České Kamenici*. Národopisná revue 33, 2/2023, s. 115-126.

Jsc – Svoboda, Josef: *Vybavení interiérů domácností na panství Sovinec ve světle pozůstalostních inventářů ze 17. a 18. století*. Český lid 110, 1/2023, s. 65-84.

Jsc – Šimša, Martin: *Materiálové a stříhové inovace ženského sukňového oděvu v 16. století*. Český lid 110, 1/2023, s. 33-64.

Jsc – Šimša, Martin: *Cechovní krejčí na pardubickém panství v 16. století a mezigenerační přenos jejich výrobních zkušeností*. Národopisná revue 33, 2/2023, s. 116-127.

Jost – Vašulková, Markéta: *Sto let Slovákých roků v Kyjově (od národopisné slavnosti k folklornímu festivalu)*. Slovácko 64, 2022 [vyd. 2023], s. 73-86.

Jost – Vašulková, Markéta: *Vliv folklorismu na současnou podobu lidového tance (na příkladu tance skočná na Kyjovsku)*. Folia ethnographica 57, 1/2023, s. 39-52.

Jost – Havlíková, Lenka: *Chrámové betlémy Metoděje Floriana na Podluží*. Slovácko 64, 2022 [vyd. 2023], s. 55-72.

Jost – Blažek, Jan: *Královničky na Hanáckém Slovácku*. Slovácko 64, 2022 [vyd. 2023], s. 27-41.

Jost – Topičová, Soňa: *Pozůstalosti tří kněží bruntálského děkanátu 2. poloviny 17. století v kontextu majetkových poměrů laického obyvatelstva na panství Sovinec*. Vlastivědný věstník moravský 75, 3-4/2023, s. 205-223.

Zpracoval: PhDr. Martin Novotný, Ph.D., 518 306 613, martin.novotny@nulk.cz

Schválil: PhDr. Martin Šimša, Ph.D., ředitel NÚLK, 518 306 610, martin.simsa@nulk.cz

Datum: 30. 1. 2024